

KARTA KURSU

Nazwa	Socjologia codzienności
Nazwa w j. ang.	Sociology of Everyday life

Koordinator	dr Maria Rogińska	Zespół dydaktyczny
		dr Maria Rogińska
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przybliżenie uczestnikom codzienności jako kategorii socjologicznej. Kurs koncentruje się na sposobach empirycznego badania codzienności oraz wskazaniu obszarów, w których można ją uchwycić. Przedmiotem zainteresowania będą doświadczenia i praktyki życia codziennego w różnych przestrzeniach społecznych i kulturowych, a także w kontekście historycznym. Podczas zajęć omawiane będą zarówno teoretyczne podejścia do codzienności, jak i konkretne metody badawcze, w tym obserwacja, analiza konwersacyjna, wywiady fotograficzne oraz analiza dyskursu. Kurs ma na celu rozwinięcie u uczestników umiejętności krytycznej analizy życia codziennego, zrozumienia jego struktury i dynamiki oraz nabycia kompetencji w zakresie stosowania różnych metod badawczych w socjologii codzienności.

Warunki wstępne

Wiedza	-
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Posiada wiedzę o koncepcjach i praktykach życia codziennego w ujęciu socjologicznym.	K_W07, K_W11, K_W08
	W02 Zna kluczowe kategorie analizy codzienności, takie jak normy, rytuały, interakcje społeczne, klasyfikacje społeczne i procesy negocjacji.	K_W07, K_W11, K_W08
	W03 Zna metody badawcze w socjologii codzienności, w tym obserwację, analizę konwersacyjną i etnometodologię, a także eksperymenty analizy dyskursu, łącząc perspektywy interdyscyplinarne, takie jak historia, antropologia historyczna i teoria kultury.	K_W07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Potrafi analizować codzienne praktyki, interakcje społeczne i zjawiska kulturowe, rekonstruując ich społeczne i historyczne uwarunkowania.	K_U02
	U02 Potrafi obserwować i interpretować zachowania własne oraz innych osób w kontekście życia codziennego, w tym w procesach interakcji, negocjacji i klasyfikacji społecznych.	K_U02, K_U05, K_U06
	U03 Potrafi stosować metody badawcze i narzędzia socjologiczne w analizie codzienności, takie jak obserwacja uczestnicząca, analiza konwersacyjna, etnometodologia oraz analiza dyskursu, w sposób samodzielny i refleksyjny.	K_U07, K_U08, K_U10

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	K01 Rozumie i akceptuje zróżnicowanie zachowań, preferencji i uzdolnień jednostek, uwzględniając je w analizie codziennych praktyk społecznych.	K_K02
	K02 Potrafi prowadzić dyskusję i merytoryczną wymianę poglądów w oparciu o obserwacje i analizy życia codziennego, przyjmując krytykę i argumenty innych uczestników debaty.	K_K05
	K03 Jest świadomy konsekwencji własnych działań w kontekście społecznym i podejmuje odpowiedzialność za swoje zachowania w relacjach międzyludzkich.	K_K07

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin		30											

Opis metod prowadzenia zajęć

Dyskusja wokół tekstów z elementami wykładu poświęconego konkretnym podejściom społecznym i metodom badawczym codzienności. Na każdym zajęciu omawiany jest projekt przygotowany przez grupę uczestników.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	szkoleĆwiczenia w	Zajęcia terenowe	laboratoryjnaPraca	indywidualnyProjekt	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X		X			X
W02							X	X		X			X
W03							X	X		X			X
U01							X	X		X			X
U02							X	X		X			X
U03							X	X		X			X
K01							X	X		X			X
K02							X	X		X			X

K03							X	X		X			X
-----	--	--	--	--	--	--	---	---	--	---	--	--	---

Kryteria oceny	1. Obecność na zajęciach – dopuszczalne są dwie nieobecności nieusprawiedliwione. 2. Czytanie tekstów udostępnionych na platformie kursu i udzielanie krótkiej odpowiedzi na pytanie do każdego tekstu; uczestnictwo w dyskusji nad tekstami podczas zajęć. 3. Przygotowanie samodzielnego projektu, który jest omawiany podczas zajęć, a następnie stanowi podstawę pracy pisemnej.
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Czym jest codzienność? Badanie codzienności jako projekt alternatywnej socjologii.
2. Analiza rutyn codziennych. Eksperymenty etnometodologiczne.
3. Systemy klasyfikacji w życiu codziennym. Czystość i brud.
4. Diachronia codzienności. Historia higieny.
5. Symboliczny wymiar codzienności. Jedzenie i gotowanie.
6. Analiza konwersacyjna. Rozmowy i interakcje przy stole.
7. Codzienność i święto. Teoria i praktyka karnawału.
8. Ideologia i władza w dyskursie codzienności. Ubiór i ubieranie się.
9. Analiza dyskursów codziennych. Naród i tworzenie wspólnoty w mediach i języku.
10. Struktury czasu wolnego. Czas po pracy i czas w trajektoriach życiowych.
11. Codzienność i niecodzienność w doświadczeniach religijnych.
12. Negocjacje społeczne w przestrzeni współzamieszkiwania. Codzienność w związku.
13. Rejestrowanie codzienności. Wywiady fotograficzne. Blogi i fotoblogi.
14. Podsumowanie kursu. Refleksja nad codziennością i metodami jej badania.

Wykaz literatury podstawowej

1. Bogunia-Borowska, M. (red.). (2009). *Barwy codzienności: analiza socjologiczna*. Warszawa: Scholar.
2. de Certeau, M. (2008). *Wynaleźć codzienność* [Tom 1–2]. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Sztompka, P., & Bogunia-Borowska, M. (red.). (2008). *Socjologia codzienności*. Kraków: Znak.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Bachtin, M. (2009). *Kultura, karnawał, literatura* (M. Mrugalski, tłum.). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Borowik, I. (1990). *Charyzma a codzienność: Studium wpływu religii na życie codzienne*. Kraków: Miniatura.
3. Douglas, M. (2007). *Czystość i zmaza: Analiza pojęć nieczystości i tabu* (M. Bucholc, tłum.). Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.
4. Garfinkel, H. (2007). *Studia z etnometodologii* (A. Szulżycka, tłum.). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
5. Garfinkel, H. (2007). *Studia z etnometodologii*. Warszawa: PWN.
6. Goffman, E. (1977). *Człowiek w teatrze życia codziennego* (H. Datner-Śpiewak & P. Śpiewak, tłum.). Warszawa: PIW.
7. Jewdokimow, M., & Łukasiuk, M. (red.). (2016). *Socjologia zamieszkiwania. Narracje, dyfuzje, interwencje*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.
8. Kędzierzawski, W. (2010). *Codziennność jako kategoria antropologiczna w perspektywie historii kultury*. Opole: Uniwersytet Opolski.
9. Kurczewski, J. (red.). (2006). *Praktyki cielesne*. Warszawa: Trio.
10. Machura, W. (red.). (2010). *Świat norm a codzienność*. Opole: Scriptorium.
11. Rudnicki, S. (2013). *Ciało i tożsamość w internecie: teoria, dyskurs, codzienność*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
12. Rudnicki, S., Stypińska, J., & Wojnicka, K. (red.). (2009). *Spółeczeństwo i codzienność: w stronę nowej socjologii?* Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
13. Schütz, A. (1984). Potoczna i naukowa interpretacja ludzkiego działania. W E. Mokrzycki (red.), *Kryzys i schizma. Antyscjentystyczne tendencje w socjologii współczesnej* (s. 137–192). Warszawa: PIW.
14. Sztompka, P., & Bogunia-Borowska, M. (red.). (2008). *Socjologia codzienności*. Kraków: Znak.
15. Tarkowska, E. (2014). Życie codzienne jako kategoria interdyscyplinarna. W M. Czerepaniak-Walczak & M. Dudzikowa (red.), *Wychowanie, t. 5, Pojęcia – procesy – konteksty. Interdyscyplinarne ujęcie*. Gdańsk: GWP.

16. Vigarello, G. (2012). *Historia czystości i brudu: Higiena ciała od czasów średniowiecza* (A. K. Kwiatkowska, tłum.). Warszawa: Aletheia.
17. Woroniecka, G. (red.). (2007). *Co znaczy mieszkać: szkice antropologiczne*. Warszawa: Trio.
18. Zalewska, J., & Cobel-Tokarska, M. (red.). (2014). *Od obyczaju do mody: Przemiany życia codziennego*. Warszawa: Wydawnictwo APS.
19. Żabicki, P. (2007). *Technologiczna codzienność: Internet – bank – telewizja*. Warszawa: Trio.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	0
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		90
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3